

Handläggare
Waldemar Hessel
Waldemar.Hessel@huddinge.se

Samhällsbyggnadsutskottet

Inrättande av Huddinge kommuns arkitekturpris, före detta byggnadspris

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsutskottet beslutar

- att godkänna Huddinge kommuns arkitekturpris som nytt namn på före detta byggnadspriset
- att anta nya regler för ovan nämnda pris i enlighet med bilaga 1.

Sammanfattning

Huddinges byggnadspris har delats ut sedan 2017. Under 2023 gav samhällsbyggnadsutskottet förvaltningen i beslut att göra en utvärdering för att se över och förtydliga prisets regler, syfte och bedömningsgrunder av nomineringsförslagen.

Beskrivning av ärendet

Huddinge kommun har sedan 2002 delat ut ett pris för att uppmärksamma väl utformade byggnader eller anläggningar. Priset kallades först Huddinges skönhetspris och då var det skönhetsrådet som ansvarade för priset. Under 2016 beslutade kommunstyrelsens förvaltning att Huddinges byggnadspris skulle ersätta Huddinges skönhetspris och byggnadspriset delades ut första gången år 2017 av rådet för fysisk planering. Inriktning och förfarande för Huddinges byggnadspris beslutades av rådet för fysisk planering den 7 november 2016 (diarienummer KS-2016/1156.119).

Från och med 2019 är det samhällsbyggnadsutskottet som delat ut byggnadspriset som ska prisa en byggnad, anläggning eller annan åtgärd som förtjänar uppmärksamhet för sitt bidrag till ett attraktivare Huddinge.

Under 2023 gav samhällsbyggnadsutskottet förvaltningen i uppdrag att göra en utvärdering för att se över och förtydliga prisets regler, syfte och bedömningsgrunder av nomineringsförslagen (diarienummer KS-2023/603, sammanträdesdatum 7 juni 2023, beslutsnummer §16).

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Kommunstyrelsens förvaltning
141 85 Huddinge

Besök
Kommunalvägen 28

Tfn vxl 08-535 300 00

huddinge@huddinge.se
www.huddinge.se

Utvärderingen av priset har nu genomförts. Som del i processen för utvärderingen har en omvärldsbevakning av andra kommuners motsvarande pris gjorts för att se hur priset kan utvecklas och förtydligas. Det har även genomförts en insamling av synpunkter på byggnadspriset från samhällsbyggnadsutskottet. Arbetet har resulterat i ett förslag om att priset byter namn till Huddinges arkitekturpris med tillhörande uppdaterade regler och utgångspunkter för priset.

Förvaltningens synpunkter

Huddinges byggnadspris har delats ut varje år sedan 2017 till en byggnad, ombyggnad, anläggning eller annan åtgärd som byggts klart under de senaste 48 månaderna för det år priset avser.

Under 2023 har förvaltningen gjort en utvärdering av byggnadspriset. Utvärderingen har resulterat i ett samlat förslag som utgörs av namnbyte och regeländringar. Sammanfattningsvis bör priset förändra sin karaktär enligt följande:

- Priset föreslås byta namn från byggnadspriset till arkitekturpriset för att arkitektur är ett bredare begrepp än byggnader vilket gör att priset då kan vara mer välanpassat för olika typer av objekt.
- Priset behöver anpassas för att bättre knyta an till kommunens arkitekturstrategi, även detta motiverar ett namnbyte av priset.
- Prisets behov uppdateras för att tydliggöra vilka utgångspunkter och regler som gäller för priset.

Som en del av utvärderingen av byggnadspriset har synpunkter samlats in från samhällsbyggnadsutskottet. Insamlingen skedde på samhällsbyggnadsutskottets sammanträde 6 december 2023. Nedan följer en sammanställning av synpunkterna samt förvaltningens kommentarer.

- Tidigare nominerade objekt är byggnader eller anläggningar som kommunkoncernen själv utvecklar. Det kan uppfattas som att kommunen ger pris till själv när byggnadspriset tilldelas objekt utvecklade av kommunkoncernen.
 - Vinnaren av priset avgörs av en allmän omröstning. Förvaltningen ger inte i förslag att utesluta objekt utvecklade av kommunkoncernen från priset eftersom vinnaren inte avgörs av kommunen.
- Priset upplevs som kostsamt och tidskrävande. En utvärdering av kostnaderna efterfrågas.
 - En sammanställning av tidigare år visar att byggnadspriset kostar cirka 10 000 kronor årligen samt 250 arbetstimmar. Kostnaden för priset ska vägas mot hur väl priset når ut. Förvaltningens bedömning tillsammans med kommunikationssektionen är att byggnadspriset är kostnadseffektivt i att generera engagemang. Byggnadspriset är kommunens enda pris som avgörs med

omröstning vilket är den starkaste anledningen till att priset engagerar kommunmedborgare.

- Priset ska fokusera mer på att utvärdera och belysa hållbarhet.
 - Hållbarhet är en parameter som objekt utvärderas utefter. Men huvudfokus ska ligga på arkitektur och bebyggd miljö i sin helhet. Anledningen till det är att hållbarhet är komplicerat att utvärdera samt svårt för allmänheten att ta ställning till. Därtill finns Huddinge kommuns miljöpris som bättre kanal för miljö- och klimatfrågor i Huddinge kommun.
- Vilka får nominera till priset?
 - Insamling av nomineringsförslag är öppen för allmänheten och för tjänstepersoner samt politiker. Det har förtydligats i reglerna. Kommunikationsinsatserna är riktade mot kommunmedborgare och sker genom kommunens kanaler.

Motivering

I beslutet kring nytt namn på byggnadspriset har förvaltningen undersökt hur andra kommuner namngett sitt pris samt hur de formulerat regler och bedömningskriterier för att ge en vägledning i beslutet. Se exempel på priser nedan. Alla berörda priser har liknande ingångsvärden men det kan konstateras att namnsättningen varierar.

- Täby – Täby stadsbyggnadspris
- Uppsala – Arkitekturpriset
- Nacka – Nacka stadsbyggnadsutmärkelse
- Stockholm – Årets Stockholmsbyggnad
- Solna – Stadsmiljöpriset
- Malmö – Stadsbyggnadspriset
- Örebro – Byggnadspris
- Göteborg – Bästa byggnad
- Haninge – Haninge arkitekturpris

Omvärldsbevakningen har framför allt gett detaljerad inspiration till hur regler och bedömningskriterier kan formuleras för att fungera bra som vägledning och stöd i arbetet. Regler samt inriktning och förfarande för Huddinges byggnadspris som beslutades av rådet för fysisk planering den 7 november 2016 har setts över och det har under arbetsprocessen konstateras att det finns en hel del inaktuell innehåll i relation till hur priset faktiskt fungerar i praktiken. Det finns alltså behov av att anpassa regler och utgångspunkter så att de stämmer överens med hur priset långsiktigt hanteras.

Sedan mars 2020 har Huddinge kommun en arkitekturstrategi och för att knyta an till arkitekturstrategin och samtidigt ge priset en bredare ansats bedöms Huddinge arkitekturpris vara en mer passande benämning än Huddinge byggnadspris.

Under arbetsgången med utvärderingen har det utöver regeländringar även identifierats frågor som skulle behöva förtydligas med avseende på hur priset hanteras. Följande delar har förtydligats eller ändrats i reglerna.

- Fler exempel ges på vilka objekt som kan nomineras. Utemiljöer, förändringar, renovering och restaurering är tillagda. Syftet är för att bredda typen av nomineringar och möjliggöra fler nomineringsförslag.
- Förslag om att minska från fem till max tre nomineringsobjekt då det har blivit svårare att hitta objekt som uppfyller nomineringskraven. Just nu ser förvaltningen att byggtakten i kommunen avtar, men förvaltningen ser även att regeländringen också är positiv framåt. Fem nomineringar per år riskerar urvattna betydelsen samt att objekten är för många för allmänheten att ta till sig ordentligt.
- Objekt kan nomineras fram till 60 månader efter slutbesked, utökat från nuvarande 48 månader. Anledningen är för att objekt inte ska konkurrera ut varandra under ett år samt att möjliggöra för objekt vars kvalitéer visats sig över tid.
- Förslag att definiera en priskommitté (före detta arbetsgrupp) som består av tjänstepersoner under ledning av plansektionen på kommunstyrelsens förvaltning. Priskommittén bildar tillsammans med lämpliga kompletterande resurser från övriga avdelningar på KSF (exempelvis trafik- och landskapssektionen eller miljö- och bygglovsförvaltningen) priskommittén som bereder priset inför politiskt beslut.
- Förtydliganden av prisets nomineringskrav och bedömning, särskild tungvikt mot hur arkitekturstrategin ska prägla bedömningen. Det är för att stärka kopplingen till kommunens arkitekturstrategi vilken är beslutad i kommunfullmäktige och något som alla samhällsbyggnadsprojekt utgår ifrån.

För 2024 års pris föreslås nomineringsperioden starta efter beslut i samhällsbyggnadsutskottet för att kunna utgå ifrån nya namnet och de nya reglerna.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Priset innefattar inga juridiska konsekvenser för kommunen. De ekonomiska konsekvenserna är arbetstimmar samt kostnaden för annonsering och prisutdelning. Kostnaderna uppskattas till 10 000 kronor per år och nerlagda arbetstimmar är cirka 250 per år. I förlängningen är dock förhoppningen att priset ska sätta fokus på vikten av kvalitet i det som byggs och inspirera fler till att sätta bestående avtryck i kommunen. Det kan i sin tur leda till positiva ekonomiska konsekvenser för kommunen.

Datum
2024-02-19

Diarienummer
KS-2024/309.919

Camilla Broo
Kommundirektör

Mats Hermansson
Samhällsbyggnadsdirektör

Bilagor

Bilaga 1. Regler Huddinge kommuns arkitekturpris.

Bilaga 2. Utgångspunkter för Huddinge kommuns arkitekturpris.